

10 MEST NA SICILIJI ZAVZETIH

Včeraj so zavezniki odbili 7 osiških protinapadov na Siciliji ter so v svojem stalnem prodiranju proti severu zavzeli 10 mest, med njimi tudi zelo važno pristanišče Siracusa. — Amerikanci, Angleži in Kanadčani so razbili osiške utrdbe ter prodirajo proti Ragusi, kjer se križajo železnice in ceste.

Siracusa je bila zavzeta v soboto ob 9. zv. in komaj 18 ur zatem, ko so prvi vojaki z ladij stopili na suho. Siracusa je zasedla angleška armada generala Montgomeryja.

Vrhovni poveljnik general Dwight D. Eisenhower se je na angleškem rušilcu pripeljal iz Tunizije v Sicilijo, da osebno vodi operacije. Zavezniki so svojo fronto ob jugovzhodnem obrežju Sicilije raztegnili na razdaljo 135 milj.

Angleži in Kanadčani so zasedli 147 kvadratnih milj na jugovzhodu Sicilije, Amerikanci pa so zavzeli obrežje na razdaljo 25 milj in 10 milj globoko na otok, ali 250 kvadratnih milj zemlje, okoli Gele in Licata na južnem obrežju.

Od Siracuse prodira Montgomery proti Catani, ki je na poti proti Messini, poglaviti osiški oporni točki na Siciliji.

Na skrajnem zapadnem koncu 135 milj dolge obrežne fronte so Amerikanci razvili zvezdasto zastavo nad Licato in Gelo, ki se nahaja 22 milj dalje proti vzhodu. Ameriškim četam poveljuje general Geo. S. Patton.

Reuterjeva častniška agencija naznanja, da se more velika bitka za Sicilijo pričeti vsako uro. Nemci najbolj pazijo na generala Montgomeryja, ki je zavzel Siracusa in sedaj prodira proti Catani. — Proti njemu sta bili že poslani novi laški diviziji.

Na Sicilijo prihajajo nove osiške čete in posebno ponoči jih dovažajo iz Italije.

Zavezniška poročila s fronte naznanjajo, da zavezniške armade stalno prodirajo in so prišle že daleč na otok. Toda naznanjeno je bilo, da postaja osiški odpor vedno močnejši in vsak čas lahko pridejo nemške oklopne divizije.

Takoj pri vpadu v soboto je bilo vjetih 4000 Italijanov in Nemcev, včeraj pa nadaljnjih 2000. Največ je Italijanov, ki pripadajo 54. napoljski diviziji.

Zavezniki naglo prevažajo vojaštvo in vojne potrebščine iz Tunizije čez Sicilsko morisko ožino. Nad transportnimi ladjami krožijo nepadalni aeroplani in bombniki, ob strani pa jih varujejo bojne ladje.

Neko poročilo s fronte na Siciliji naznanja, da so osiški aeroplani potopili neko zavezniško bolniško ladjo 3 milje od sicilskega obrežja. Vsa posadka je bila rešena, kakor tudi 400 ranjencev.

Pri osvajanju Sicilije izvršujejo veliko delo bombniki, ki neprenehoma letajo nad Sicilijo in Italijo ter so samo v nedeljo uničili 400 osiških trukov z vojaštvom in vojnim materijalom ter 47 aeroplanov. Aeroplani so poleg tega bombardirali letališča pri Catani in Gerbini, na vzhodu ter pri Milo in Sciaci na jugozapadu. Ravno tako so bombardirali letališča v Italiji, zlasti v Reggio di Calabria in Vibo Valentia v južni Italiji.

Nemški napadi v Rusiji pojemajo

Rusi naznanjajo, da velika nemška osem dni trajajoča ofenziva, v kateri so imeli Nemci velikanske izgube, polagoma ponehuje. Na celi 165 milj dolgi fronti pri Orelu, Kursku in Belgorodu so Nemci v ponedeljek ves dan skušali prebiti rusko črto, toda vsak njihov napad je bil odbit.

Slednjič so Nemci opustili upanje, da bi si mogli priboriti kaj novega ozemlja in so pričeli utrjevati svoje prvotne postojanke. Rusi pa so pričeli z novo in zelo močno protiofenzivo.

V ponedeljek so Nemci izgubili 112 tankov ter 2622, odkar se je pred osmimi dnevi pričela ofenziva, aeroplanov pa so izgubili 1126 in samo večeraj pa 18.

Rdeča armada je odbila mnogo sovražnih napadov pri Orelu, kjer si Nemci najbolj prizadevajo prebiti rusko črto.

"Sovražnik pa napada z manjšo vdarno silo, kot doslej," pravi rusko poročilo.

Moskovski radio je že dopoldne sporočil, da postajajo ruski napadi vedno močnejši, popoldne pa je berlinski radio naznanil, da so Rusi poslali v boj močne rezerve.

Včeraj so tudi Nemci bahavo po radio poročali o svojih uspehih na ruski fronti: da so vjeli 28.000 Rusov in da so razbili 1640 tankov in 1400 topov.

Rusi informirali nacije o invazije Sicilije

Omrežje CBS je povzelo po britskem radiju vest, da so Rusi s pomočjo močnih zvočnikov informirali nacijske čete na ruski fronti o invaziji Sicilije. — In da ne bi zgrešili nobenega nemškega vojaka, so Rusi tudi hitro antistikalni letake, ter iste z letali raztresli med nemško vojaštvo na fronti in v zaledju. V letskih je bila podrobno opisana invazija.

Newyorški župan v Alaski

New York, 12. jul. — Župan LaGuardia se nahaja danes nekeje v Alaski in sicer je sedaj na poti domov. Župan je šel v Kanado, oziroma v Alasko na posebno misijo za Permanent Joint Board of Defense za Zdr. države in Kanado.

Svoj tedenski govor, ki ga navadno poda vsako nedeljo v New Yorku, je to pot poslal v transkripciji. V tem govoru je rekel, da bo v sredo nazaj v New Yorku, ter je tudi pripomnil, da je obrambni položaj v vseh ozirih prvovrsten vseskozi ob severozapadnem obrežju Zdr. držav in Kanade.

Župan je omenil, da je videl na velikih pašnikih v Montani mnogo živine, kar ga je spominjalo na pomanjkanje mesa v New Yorku. V Kanadi, je dejal župan, imajo pa pomanjkanje pije — zato je priporočil Kanadčanom nekaj newyorškega žganega v zameno za kanadsko meso. — Župan ni povedal, če so Kanadčani ponudbo sprejeli.

Hrvatski patrijotje formirali lastno legislaturo

Bern, Švica, 12. julija. — Hrvatski partizani so sestavili svojo lastno legislaturo ali večje na ozemlju, ki ga imajo v svoji posesti. Tako se glase poročila, katera so dosegla jugoslovanske kroge tukaj.

Zbornica je nazvana tako, kot predvojna hrvatska legislatura, ki je bila poznana pod imenom Hrvatsko narodno veće. Vključene so v novi legislativi štiri stranke in sicer Seljaška, Neodvisna, Demokratska ter Komunistična stranka.

Kot so povedali tukajšnji krogi, se je vršilo prvo zasedanje 13. junija v Otočacu. Poet Vladimir Nazor, star 76 let, je bil izvoljen za predsednika skupščine.

Skupščina, pravi jugoslovanska vest, ki je obljubila podporo Osvobodilni armadi, ki je pod poveljstvom "Tita", (Josip Broz, črnogorski komunistični vodja) je naslovila poslano predsednika Rooseveltu, premierju Stalinu, ter Churchillu.

V novi skupščini so vključeni tudi Srbi in Slovenci, ki živijo na Hrvatskem in skupščina sama je del Titovega "Narodnega osvobodilnega sveta", so dejali informanti.

Medtem pa partizanska armada nadaljuje s svojimi napadi na osiške čete in baze. Skupine severozapadno od Ljubljane pravijo, da so uničile dve osiški tovarni za orožje, ko so vprizorili nočni napad na Bistrico. — Gornje poročilo je prinesel list New York Post.

BOJI OKOLI KISKE

Mornariški urad je naznanil, da so ameriški aeroplani bombardirali štiri japonske tovarne parnike, ki so najbrže peljali zaloge japonski posadki na Kiski. To se je zgodilo 280 milj jugovzhodno od Holtz zaliva na otoku Attu.

En parnik se je potopil, enega so letalci videli, da se je potapljal, pa tudi ostala dva sta bila poškodovana.

Mornariški urad tudi naznanja, da so bile napadene japonske postojanke pri Gertrude Cove na Kiski in tudi otok Little Kiska. Postojanke je obstreljevala samo ena ladja, toda obrežne baterije niso odgovarjale. Istega dne so bili na Attu vjeti štiri japonski vojaki, ki so se več dni skrivali po luknjah.

Zapuščina Edsela Forda

Te dni je bila zapuščina mu sodišču v Mount Clemens, Mich., predložena oporoka pokojnega Edsela Forda, predsednika Ford Motor Co. Oporoka je bila sestavljena 15. marca, 1936 in določa posamezne zneske za štiri otroke. Zapuščino smatrajo odvetniki na okoli \$200.000.000. Večino tega premoženja je Ford volil Ford Foundation, organizaciji, ki ni podvržena zapuščinskemu davku.

Jeklarski delavci v Utah so na stavki

Provo, Utah, 12. julija. — V tem kraju je zastavko okrog 500 jeklarskih delavcev in izgledi so, da bo število naraslo, ako unijskim uradnikom ne uspe, da delavce potolažijo. Delavci so šli na protestno stavko, ker je državni delavski svet priznal, da je varjenje jekla posebna stroka in da imajo delavci, ki so tako uposleni pravico do svoje separatne unije. V zadevo bo najbrž pose-

ŠTIRI JAPONSKE LADJE POTOPLJENE

Mornariški urad naznanja, da se je pred dnevi vnela nova pomorska bitka v Kula zalivu pri New Georgia otoku v Salomonovem otočju in da je bila potopljena ena japonska križarka in trije rušilci. Morebiti sta bila potopljena še dva nadaljna rušilca. Mornariški urad pa pravi, da so o tej bitki dosedaj prišla le še pičila poročila.

Bitka se je bila severozapadno od New Georgia otoka ter v Kula zalivu ali pa blizu, kjer so ameriške bojne ladje prejšnji teden v ponočni bitki potopile 9 sovražnih ladij.

Dobra iznajdba ...

Philadelphia, 12. julija. — William C. Fox, avni mehanik, je iznašel posebno formulo, potom katere si je oskrbel neke vrste sestavino, ki žene njegov avto namesto gasolina. S tem, pravi Fox, prihrani gasolinske kupone, ter se lahko večkrat zapelje na obrežje ali kamorkoli. Svoje tajne formule noče izdati, a pravi, da se najde vse, kar on rabi v tem primeru v trgovini za barvila. Ena galona te mešanice, ki jo zvari sam, ga pelje kakih 20 milj daleč — če se stvar dobro obnese.

lavec so šli na protestno stavko, ker je državni delavski svet priznal, da je varjenje jekla posebna stroka in da imajo delavci, ki so tako uposleni pravico do svoje separatne unije. V zadevo bo najbrž pose-

Poroča Jugoslav Information Center, N. Y. C.

Iz Slovenije

Izkoriščanje slovenske zemlje

V svojem govoru o priliki proslave druge obletnice ustanovitve Ljubljanske pokrajine, je komisar Grazioli izjavil, da je Italija takoj po okupaciji Slovenije priskočila na pomoč lačnemu prebivalstvu. Na drugem mestu pa pravi, da je treba izkoristiti vsaki še najmanjši kosček zemlje v Sloveniji za skupni blagor.

Grabežljivi Lahi niso pozabili niti naših lepih gozdov. "Izkoriščanje gozdnega premoženja do skrajnih mej" je rekel Grazioli.

Vprašamo kaj ima še vse na programu za skupni blagor.

Nasilno ponemčevanje Slovenije

Budimpeštanski list Pester Lloyd, ki izhaja v nemškem jeziku, poroča dne 13. aprila o "preureditvi" zemljiščnih knjig na Spodnjem Štajerskem. Iz tega poročila je razvidno, da nameravajo Nemci, ki so že razlástili — to je, oropali — na desetisoče slovenskih posestnikov in odgnali v suženjstvo skoro 200.000 Slovencev, še enkrat natančno pregledati dosežene rezultate in nadaljevati konfiskacije.

Besedilo tega članka je naslednje:

ŠTORKLJE SO ZAPOSLENE ...

Stric Sam bo to leto obogatel za 2.900.000 novih prebivalcev, ki jih bodo po vsej deželi tekom tekočega leta nanosile tetke štokrlje.

Pravijo, da bo ta letina dojenčkov tvorila eno najpomembnejših generacij Amerike, ker bo že z rojstvom zadobila naložo preosnovanja in prenovljenja sveta, ki sedaj škriplje v svojih sistemskih tečajih, ki so stari, zarjaveli in polomljeni, pa se jih hoče vključiti temu spravi v nadaljni tek s pomočjo potokov človeške krvi ...

Se nekaj pravijo o zvezi s temi nadobudniki, ki so že tu ali pa se znajdejo med nami še pred koncem tega leta. To pravijo, da imajo ti neobglenčki najmičnejše mlade mame v in na zdravje otroka.

BUNDOVEC URADNIK V VOJNI TOVARNI

New York. — Zvezni agentje so prijeli in aretirali nadaljnjih osem nemških priseljencev ne-državljanov in med temi je eden, ki je bil za blagejnika pri neki družbi, ki izdeluje vojni material.

E. E. Conroy, ki je na čelu federalne agencije v tem mestu, je dejal, da je omenjeni Nemec priznal, da je obiskoval bundovske seje in izrazil je tudi upanje, da bo Nemčija izšla zmagovito iz te vojne. Ta uradnik se je v letu 1939 tudi registriral za vojaško službovanje v Nemčiji, ter je skušal izposlovati v letu 1942 dovoljenje, da bi šel prostovoljno nazaj v Nemčijo. Ker ga niso ho-

"Uvedba novih zemljiščnih knjig na Spodnjem Štajerskem"

"Madžarski minister zunanjih zadev opozarja madžarsko javnost potom časopisja na razglas, ki je izšel v "Gruzer Tagespost" od 6. marca 1943, ki naznanja, da bodo zemljiščne knjige v spodnje-štajerskih okrajih Krško in Trbovlje preurejene.

"Posestniki nepremičnin v teh okrajih morajo prijaviti svoja posestva v teku šestih tednov, ki slede 1. marca, in predložiti uradu komisarja za civilno upravo svoje lastninske dokumente.

"Poleg svojih zakonitih posestnih listin morajo prijaviti posestniki tudi svoje ime in svojo narodnost.

"Kdor ne bi pravočasno prijavil svoje posesti in oddal zahtevanih podatkov, izgubi vse svoje lastninske pravice in po 31. decembra 1944 ne bo mogel zahtevati nikake odškodnine."

(Presenetljivo je, in povsem neobičajno, da se madžarsko ministerstvo na zunanje zadeve nanaša na članek navadnega graškega časopisa — iz tega je treba zaključiti, da madžarska vlada o tem ni bila uradno obveščeno. Verjetno je, da grozi razlástitev ne le slovenskim, temveč tudi drugim ne-nemškim posestnikom v teh krajih Slovenije. — Opomba JIC.)

Boji v Jugoslaviji

Srditi odpor jugoslovanskih gerilcev v vzhodni Bosni

United Nations Information Office v New Yorku poroča sledeče: — Jugoslovanski gerilci — o katerih smo že poročali, da so prebili tri zaporedne linije nemško-italijansko-ustasko-bolgarskih čet — so z veliki silami začeli protiofenzivo v Hercegovini in vzhodni Bosni.

Na ozemlju vzhodne Bosne so zasedli gerilci štiri kroje in sicer, Vlasenico, Srebrenico, Olovo in Han Pijesak. Srebrenica je važno središče lesne industrije.

V Sloveniji so gerilci napadli dva vojaška vlaka in uničili več lesnih žag, ki so delale za Nemce.

Celokupne izgube jugoslovanskih gerilcev v peti ofenzivi "uničenja", katero je osiše poskusilo v teku mesecev maj in junij, štejejo 2000 mrtvih in ranjenih. V teku te ofenzive je osiše — v cilju, da onemogoči domačemu prebivalstvu Hercegovine in vzhodne Bosne podpiranje gerilske akcije — kratko in malo vse civilno prebivalstvo deloma pobilo, deloma pregnalo. Izganeči so morali v koncentracijska taborišča, katera so Italijani uredili pred nedavnim časom — sedem teh taborišč so pripravili samo za deportance iz Črne gore. V enem samem taborišču v Kavaji se nahaja 5000 Črnogorcev, dočim jih je 6000 v Burealu in na Baru.

Štiri taborišča so odprli na albanskem ozemlju, toda koliko je tam interniranih, ni znano.

Prebrisan glavar

Kiriwina, Trobriand otoki. — Glavar nekega plemena na teh otocih, se je izkazal za zelo premetenega, ko je pristalo na bregu 18 Japoncev, ki so se borili v pomorskih bitkah v Bismarck morju v preteklem marcu.

Japonci so bili dobro oboroženi, domačini pa niso imeli niti primitivnega orožja pri rokah, ker niso pričakovali obiska Japoncev. Treba je bilo torej rabiti glavo in poglavar se je izkazal kos svoji nalogi. Dejal je Japoncem, da jih bodo povedli njegovi ljudje po skritih stezah do japonskih postojank, toda če se hočejo skriti pred Avstralci, se morajo razdeliti v majhne skupine, tako, da bo vsak domačin vodil tri vojake. Japonci so poglavarja poslušali in kmalu nato so spoznali, da so ujetniki. Domačini so namreč skrivoma dobili od svojega poglavarja namig, naj jih pobesejo, kakor hitro so se Japonci razdelili v skupine, ki naj bi šle z vodniki na pot — na pot so vseeno šli, toda k belemu upravnemu uradniku, kateri je zauden gledal ko je imel naenkrat v svoji oskrbi japonske ujetnike. Poglavar je bil na svojo dobro izvedeno strategijo zelo ponosen.

"Zmago" pričakajo na varnem, kjer ne bodo mogli škodovati ameriškem vojnemu naporu.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignaz Rude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENJE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

KRIZA JUGOSLOVANSKE VLADE

V teku krize jugoslovanske vlade v izgnanstvu in pri se-
stavi nove vlade, sta prišli na površje dve malo znani imeni
— široka javnost jih niti ni zapazila.

Prva teh dveh zadev je imenovanje generala Petra Živ-
kovića za poslušajočega vojnega ministra; v političnem pogle-
du je značilno in precej vznemirljivo, kajti vsaj v neki meri bi to
moglo pomeniti kompromis pri rešitvi delikatnega problema
spornega generala Draže Mihajlovića.

Dodelitev vojnega ministerstva generalu Mihajloviću —
dodelitev, ki je čisto nominalna — je zvižala srbskih skstremit-
stov. Kot aktivno delujoči vojaški poveljnik v notranjosti ju-
goslovanskega ozemlja, on nikakor ne more, to je vsakomur
jasno, sodelovati pri delu londonske vlade; a kljub temu je
vendar dobil svoje mesto v tej vladi, ki se tako obveže vzeti za
svoje vse, kar on napravi, in narobe.

Njegovi spopadi z drugimi elementi odpora in prekupe-
vanje ujetnikov za preskrbo, so bili za njegove "tovariše" že
povod velikih in resnih težav. Britanska vlada in vlada Zedi-
njelih Držav sta že dolgo časa mnenja, da je njegovo imeno-
vanje pomota — nič drugega nego poskus s strani Srbov, da se
okoristi iz njegove osebnosti reklamo. Ruska vlada je odloč-
no proti njemu.

Today zdaj, ko je Mihajlović v kabinetu, bi bilo najbrže
zelo težko izločiti ga, ne da bi jugoslovanska vlada zašla v še
večje težave. Ker pa je Mihajlović hudo srbski nacionalist, je
ta situacija seveda najbolj v prilog Srbov.

Dejstvo, da je bil imenovan poseben poslušajoči vojni mi-
nister, smatrajo v Washingtonu kot nekakšno uradno prizna-
nje, da ne more Mihajlović zares poslovati kot član vlade —
morda tudi kot nekakšne prve priprave, da se ga popolnoma
izloči iz vlade. Nekatera poročila trdijo, da je bilo izredno težko
pripraviti celo to vlado do tega, da ga sprejme.

Druga od teh dveh zadev pa se tiče osebe kralja, 19-letne-
ga kralja Petra II, ki si je najbolj prizadeval, da sestavi stalno
in trdno vlado. Njegov "dvorni minister", po imenu Radoje
Knežević, je bil odstranjen iz neposredne okolice kralja. Pre-
cej pomena pripisujejo besedilo tozadevne objave, s katero
kralj sprejema demisijsko Kneževića — besedilo, iz katerega sle-
di, da je kralj zahteval demisijsko.

Navidezne dolžnosti "dvornega ministra" se tičejo pred-
vsem ceremonijala, toda s temi je nerazdružljivo zvezan najožji
stik z vladarjem in precejšen vpliv nanj. Knežević je bil iz
skupine nacionalističnih srbskih svetovalcev, ki so obdajali
kralja Petra. Odpornost proti temu, kar imenujejo "pan-srb-
stvo" v članstvu jugoslovanske vlade, je bila eden od vzrokov,
ki so privedli do krize.

Trije od vojaških pobočnikov kralja Petra, Srbov, so bili
nenadoma odpoklicani v vojaško službo, in sicer major Živan
Knežević, brat dvornega ministra; major Svetislav Vohoska
in major Vlastimir Rožđalovski. O njih trdijo, da so imeli naj-
večji vpliv na kralja od vseh srbskih struj.

Dobro informirani tukajšnji krogi naglašajo, da je kralja
Petra vidovdanski govor dokaz za to, da si prizadeva vlada
delovati s svojim vplivom proti srbski kamariji v prid enotne-
ga kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. V vsem tem govoru
kralj ni omenil imena Mihajlovića, dočim je pohvalno imeno-
val partizane, ki so proti Mihajloviću.

Govorec o bodočnosti Jugoslavije, je dejal kralji:

"O notranji organizaciji te skupne države bodo mora-
li odločiti resnični predstavniki naroda v osvobodjeni
domovini. Radi tega izražam svoje občudovanje vsem
tem narodnim bojovníkom, ne glede na geslo, za katero
se bore."

To kraljevo odobrenje partizanov, smatrajo tukajšnji kro-
gi, je časa največje grenkobe za Srbe. Viri, ki poznajo ju-
goslovanski dvor, so mnenja, da bi bilo kralju nemogoče tako go-
voriti, ako bi ne bil oproščen svojih srbskih pobočnikov.

Druga zadeva, glede katere so njegovi srbski svetovalci
razjezili kralja Petra, je bila njihova nedavna opozicija proti
zaroči s princezino Aleksandro Grško, s katero se je namera-
val poročiti takoj. Toda poroka je bila odložena. Pravijo da je
kralj Peter ogorčen nad tem, da se politika vlika v njegove
osebne zadeve. — (ONA, Washington, D. C.)

(Kot je bilo včeraj naznanjeno iz Londona, je jugoslovans-
ki kabinet dovolil kralju Petru poročiti se s princezo Alek-
sandro. — Op. ured.)

General Giraud v New Yorku

General Henri Honoré Gi-
raud, vrhovni poveljnik fran-
coskih čet v severni Afriki, je
sinoči ob 8.10 z aeroplanom
dospel iz Washingtona na La
Guardia Field v New Yorku,
kjer ga je pozdravilo več viso-
kih vojaških častnikov. Po svo-
jem prihodu se je takoj odpo-
dajal v hotel v New Yorku.

Pisma od doma največja želja vojakov

Ameriške čete preko morja
— in ravno tako tudi v tabo-
riših v tej deželi — imajo to
največjo željo: da redno dobi-
vajo pisma od doma z doma-
čimi vestmi.

Urad za vojne informacije in
oddelek za posebno službo so to
ustanovili na temelju rezultata
skupne ankete.

Ljudje, ki služijo v vojski,
želijo vesela pisma polna no-
vosti o sorodnikih in prijate-
ljih. Prav posebno pa ne želi-
jo takozvane "fan letters" od
nekoga, katerega on ne pozna,
in ki piše kot član kakšnega
kluba "Piši borec." Vojaku
tudi ne pomenijo mnogo pisma,
ki jih dobi od navdušenih mla-
deničev, kateri so slučajno čuli
njegovo ime in so slučajno iz
istega mesta, pa se mu v pismu
klanjajo kot junaka.

Izvečki iz časopisja, posebno
domačih časopisov, so vedno
zelo interesantni. In čeprav je
hvačeno ako dobi paket s hrano,
ga pisma od doma mnogo
bolj razveselijo. Ker pod na-
vadnimi okolišninami že dobi za-
dosti hrane v vojski, in mno-
gokrat se tudi zgodi da biskviti
in bonboni pridejo v takem
stanju, da jih ni mogoče jesti.

Interesira ga dejstvo, da nje-
govi prijatelji doma pomagajo
domači fronti s tem, da veselo
sprejemajo omejitve in po-
manjkanje mnogih vsakdanjih
potreb v hrani in pohištvo,
ampak tudi ne mara preveč po-
slušati o tem. On ima dovolj
svojih skrbi. Vesti o pomanj-
kanju doma lahko mnogokrat
osibijo njegovo moralno; začne
ga skrbeti prilika, v katerih
ne more nič pomagati, in je
vznemirljen pri njegovem re-
šenju delu ako skrbi o svojem
privatnem življenju.

V tem smislu je brigadni ge-
neral Adams, šef Vojne pošte
rekel:

"Mi lahko pravimo, da po-
šta vzpodbuja moralno vojakov.
Ampak pošta tudi lahko uniči
moralno vojaka, ako pismo ni
prav pisano."
V neki postojanki preko mor-
ja, je bilo nekaj vojaških
predstavnikov vprašano: —
"Kakšne vrste stvari radi be-
rete v svojih pismih od doma?"
Pregled odgovorov je pokazal,
da vojak radi dobi pisma, ki
pravijo kako njihove družine
ekonomsko napredujejo. Tudi
radi berejo da njihove družine
delajo vse, kar je mogoče,
da pomagajo v vojnem naporu
in da nestrpno pričakujejo, da
se vojak vrnejo domov. Vo-
jakom je mnogo pomeni, če do-
bijo pisma, ki samo pokažejo,
da se njihovim družinam dobro
godi in da so zaposlene.

Vojaki tudi dobijo novice o
svojih prijateljih v vojski, in
o dekletih, katera poznajo (če
so samci). Radi tudi čujejo o
prijateljih ki so še doma, kakor
tudi o družinskih dogodkih
(kdo je koga poročil). Inter-
sirajo se tudi za pretekle do-
godke, za kraje, katere so obis-

kovali, za društveno večerno
življenje v njihovem kraju.

Druge vesti, ki so ravno tako
zanimive, so novice o domačem
mestu, kot splošni dogodki, raz-
na kletanja, športne vesti
posebno o domačih timih. Se-
danje prilike — odmev, ki ga
ima vojna na domačo mesto,
racionaliziranje, poslovne delo-
vanje — vse to je tudi kar bi vo-
jaka interesiralo v pismih.

Vojaka povdarja, da so neke
informacije nedovoljene in da
ne smejo biti vključene v pis-
ma vojakom. V sledečih šest-
točkah so navedene:

1. Nikdar ne vključite infor-
macije o vašem čet, pokretih
ali produkciji vojnega materia-
la — nikdar ne imenujte kakšno
posebno svrhu tega materiala.
2. Ne razpravljajte o korakih
ki so podvzeti v varnost tovarn
lokalnih naprav ali prevoznih
sredstev.

3. Nikdar ne dajajte infor-
macij o vremenu.

4. Ne govorite o slabih prilik-
ah ki vplivajo na vašo farmo
ali na vaše delo.

5. Ne kritizirajte vojno vod-
stvo. Vaše mišljenje mogoče
ne temelji na faktični podlagi.

6. Ko pošiljate slike, bodite
sigurni, da ni v njih nobenih
vojnih informacij. — FLIS.

ODGOVORNOSTI VOJNIH ZLOČINCEV

(JIC.) — Izredni sovjetski
državni odbor, katerega nalo-
ga je, raziskovati in nabirati
dokaze za zločine nemško-fa-
šističnih okupatorjev in njiho-
vih satelitov, ter škode, pov-
zročene od njih mešanom,
kolektivnim kmetom, javnim
organizacijam, državnim pod-
jetjem in institucijam SSSR,
je podal dne 25. junija 1943 iz-
javo, katero je natisnil infor-
macijski bilten sovjetske amba-
sade v Washingtonu. V tej
izjavi se mahajajo nekatera
značilna mesta.

Izredni državni odbor nado-
ljuje nabiranje protokolov, v
katerih so zabeležene izjave žr-
tev in prič očitve glede zlo-
činov, izvršenih od nemških
oblasti na sovjetski zemlji, ki
je začasno padla pod fašistični
jarem.

1. Nemški okupatorji so uni-
čili vse stare spomenike, oro-
palj šrambe kulturnih vred-
not narodov Sovjetske Unije
in oplenili vse vzgome institu-
cije, muzeje in biblioteke.

Po naredbi nemške vrhovne

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571 — Na Marijance, polka
Kje so moje rolice
Marička polka — polka
Duguesne University
tamburica orkester

St. M575 — Terezinka polka
Na planincih — valček
Jerry Kopriček in orkester
Za toz. cenik in cene plošč ne
obrinite na: JOHN MARSICH,
Inc., 463 W. 42nd St., New York

komande Alfreda Rosenberga,
Reichsministra za okupiranje
vzhodne pokrajine, so bile od-
nešene vse knjige iz 14, 15 in
16. stoletja, vse originalne sli-
ke, risbe in kipi ruskih in za-
hodno evropskih umetnikov.

V mesecu januarju 1943 ko-
mandant prve armade tankov,
konjeniški general Mackenzen
v prisotnosti šefa propagandne-
ga oddelka prve divizije tan-
kov, Milera, vzel iz Rostovske-
ga muzeja, ki je bil evakuiran
v mesto Pjatigorsk in name-
ščen v prostorih Lermontovega
muzeja, najdragocenejša dela
Ribera, Rubensa, Murrilla, Jo-
daensa, Vereščagina, Korovi-
pina, Lagoria, Ivazovskega in
Siškina, kipe Donatella in raz-
lične druge muzejske predme-
te.

Objavljen je tudi zapisnik o
tem postopanju nemške oblasti,
ki vseh podrobnosti opisuje
plenitev.

Dejstvo, da so nemško-faš-
istični osvajači oplenili roto-
vski muzej dokazuje, da so Hit-
lerjeva vlada in nemške voja-
ške oblasti organizatorji plen-
jenja v okupiranih krajih. Do-
kazano je, popolnoma nedvom-
no da se nemški generali oseb-
no udeležujejo plenitve kultur-
nih vrednot, ki so last narodov
Sovjetske Unije.

V vasi Sapogovo, v kurški
oblasti, so nemški okupatorji
zastupili okoli 1,000 bolnikov,
katere je lečila tamošnja umob-
olnica. Dokaz tega strahot-
nega zločina je v naslednjem do-
kumentu: — (Sledi uradni za-
pisnik, potrjen od zdravnikov
in bolničark, iz katerega je raz-
vidno, da je bilo to množično
zastupljanje izvršeno v roku
tri do štiri dni.)

Ko so bili Nemci pregnani iz
mesta Kupjansk, v harkovski
oblasti, so našli meščani 8 jam,
v katerih se je nahajalo 245 so-
vjetskih državljanov, brutalno
mučenih do smrti in ustrelje-

nih.

Izkopavanje je bilo izvršeno
pod nadzorstvom komisije, v
kateri so bili: ukrajinski pisat-
elj Gordjenko, duhovnik cerk-
ve sv. Nikole, prota Ivan Pro-
topopov, domačinka Belcor-
kovskaja, zdravniki Gogin,
Koščajov, in Ganjcin ter pred-
stavniki mestnega Sovjeta Tu-
kaj. — (Sledi uradni zapisnik,
ki dokazuje, da so bile širve
pred ustrelitvijo mučene na
zverski način.)

Izredni državni odbor je do-
gnal torej naslednja dejstva:

1. Rostovski muzej lepe u-
metnosti je bil oplenjen in od-
nešen v Nemčijo od komandan-
ta prve armade tankov, kon-
jeniškega generala Mackenze-
na in šefa propagandnega od-
delka prve divizije tankov Mi-
lera.

2. Bolniki umobolnice v Sa-
pogovu v kurški oblasti, so bili
zastupljeni na povelje nem-
škega komandanta Flacha in
dr. Kerna.

"For Whom the Bell Tolls"
Vsi prejemki premiere Hem-
ingwayeve drame "For Whom
the Bell Tolls" v sredo 14. ju-
lija v Rivoli Theatre v New
Yorku bodo izročeni National
War Fund.

National War Fund je nano-
vo ustanovljena organizacija
in ta premiera bo prva prispe-
vala v njen sklad.

Ta filmska drama je povzeta
po Hemingwayevi noveli in so
jo izdelovali 33 mesecev. Izde-
lana je vsa v technicolor in na-
stopajo v njej Gary Cooper
kot Robert Jordan, Ingrid
Bergman kot Maria ter Akim
Tamiroff, Katina Paxionou,
Arturo de Cordova, Joseph
Cellaia in Mihail Rasumny.

Vstopnice so po \$4.40, \$3.30
in \$2.20 ter bodo naprodaj pri
blagajni v sredo, 14. julija v
Rivoli Theatre.

RAZGLEDNIK

RAZGLEDNIK

RAZGLEDNIK

Danes Mrs. Ana P. Krasna
ni napisala svojega običajnega
članka za to kolono. Vzroki, ki
jih je navedla, so za nas do-
volj tehtni in jih moramo v po-
števati, kakor tudi naše čitatel-
je prosimo, do jih vpoštevajo.

Nikdo naj ne misli, da je
prišlo med Mrs. Krasno in u-
pravo lista do kakšnega navzkri-
žja. Ne, med nami vlada po-
polno soglasje in popolni spo-
razum, kajti Mrs. Krasna ima
jasen razum in svetovno po-
znanje in razumevanje ter je ž
njo vsepovsod zelo lahko sku-
pno delovati.

Sicer je le redko prihajala v
uradi, ker ima dovolj drugih
važnih poslov; toda veseli smo
bili vselej, kadar je prišla, kaj-
ti ž njo se je mogoče razgovor-
jati o vseh stvareh, ki se tiče-
jo in tarejo človeštvo. Pozna
pa tudi šalo, in tudi smeh jo
včasih, zlasti, kadar je dobro
razpoložena, zelo šegava.

Zal nam je, da ne bo mogla
več toliko delati za list, kot je
dosedaj, ker vemo, da jo bodo
naši čitatelji zelo pogrešali.

Toda v sedanjih resnih časih,
moramo vsi vpoštevati razne-
re in ravno tako zaposlenost
vsakega posameznika, in da je
Mrs. Krasna zelo zaposlena na
vseh koncih in krajih, to vemo
mi, ki jo poznamo. Raznere so
se tekom sedanje vojne zelo,
zelo premenile in vsakdo mora
mnogo potpeti, mnogo pogre-
šiti, marsičemu se odpovedati.

Tako naj tudi naši čitatelji
blagohotno pogrešajo sem pa
tam kak članek Mrs. Krasne.

Pravimo: sem pa tam, kajti
Mrs. Krasna bo še dalje pisala
svojo kolono, toda ne za vsak
dan, temveč samo trikrat na
teden: v ponedeljek, sredo in
petek.

In ko bodo ti relevantni do-
godki prišli do svojega konca,
tedaj bo tudi Mrs. Krasna svo-
jemu delu pri "G. N." mogla
zopet posvetiti več svojega ča-
sa in svojega dela.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Čitatelje še enkrat prosimo,
da imajo nekoliko potrpljenja,
kajti sedaj živimo v času naj-
večjih dogodkov; dogodkov,
kakršnih ni bil priča še člove-
ški rod v milijonih let svojega
obstoja. In v tem času je mar-
šičko mnogo bolj zaposlen in
včasih zaposlen tudi čez glavo
in ne more vse svoje sposobno-
sti obrniti v svoje običajno
vsakdanje delo.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

In ko bodo ti relevantni do-
godki prišli do svojega konca,
tedaj bo tudi Mrs. Krasna svo-
jemu delu pri "G. N." mogla
zopet posvetiti več svojega ča-
sa in svojega dela.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

Dogodki pa se razvijajo na-
glo in že se kaže zarja boljše
bodočnosti in doba bolj ureje-
nih družinskih in splošno člove-
skih razmer, kot pa so do sedaj
vladale na svetu.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 62,000

Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

"Cresta Blanca Carnival"

Jutri zvečer ob 10.30 na ra-
dio postaji WABC nastopa
kot solistinja slovitka pevka Do-
rothy Maynor. Orkester Mor-
ton Goulda bo spremljal Miss
Maynor v petju.

Note

KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

Kratka Dnevna Zgodba

PETELIN-EVSTAHIJ

(Po "Bazovici")

Imenovali smo ga Evstahij, telina brez rodovnika. v resnici pa bi zaslužil junaško ime Cypselus. Cypselus je bil — morda se boste še spominjali — otroček v stari Grčiji, katerega so hoteli po navesti v dedeževalca v Delfiju, umoriti. V ta namen so najeli 10 ljudi, ki naj bi izvršili umor. Vendar nobeden ni imel srca, da bi umoril otročka. Kdor koli se mu je približal z ubijalno mislijo, vsakega je prevzel nedolžni otroški smehljaj. Vseh deset mož se je zato vrnilo; otrok pa je ostal živ. Zaradi te svoje slabosti so se možakarji stalno med seboj kregali.

Več kakor deset mož — veterani osme britanske armade, navajenih na prelivanje krvi je tudi premišljevalo o smrti Evstahija. Evstahija ni rešil njegov nedolžni smehljaj, ker v njegovih bisernih očeh ni bilo sledu smehljaja. Kadar je kikirikal proti nam, ni bilo to ono v sreč segajoče hehetanje, pač pa čisto navadno kikirikanje — petelina in to celo pe-

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

California: San Francisco, Jacob Laubin*

Colorado: Pueblo, Peter Cullig

Washington, M. J. Bajuk*

Indiana: Indianapolis, Fr. Markich

Illinois: Chicago, Joseph Berdic*

Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve- ro in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelch

Mascoutah, Martin Dolene

North Chicago in Waukegan, Math

Warsak

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Michigan: Detroit, L. Plankar*

Minnesota: Chisholm, J. Lukanich

Ely, Jos. J. Peschel

Evereth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Montana: Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champs

Nebraska: Omaha, P. Broderick

New York: Gowanda, Karl Strulsh*

Little Falls, Frank Maske*

Worcester, Peter Rode*

Ohio: Barborton, Frank Troha*

Cleveland, Anton Bobek, Charles

Karlinger*, Jacob Resnik

Gilard, Anton, Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumle

Youngstown, Anton Kikelj

Oregon: Oregon City, J. Koblar

Pennsylvania: Bessemer, John Jevnikar

Cornwall, J. Brezovec*

Coverdale in okolici, Jos. Paternel

Export, Louis Supancic*

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin*, Frank

Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Imperial, Vence Palech

Johnstown, John Polanta*

Krayn, Ant. Tauselj

Lawrence, Frank Balloch

Midway, John Zest*

Pittsburgh in okolici, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer*

West Newton, Joseph Jovan

Wisconsin: Milwaukee, West, Alia, Frank Skot*

Sheboygan, Joseph Kakeh*

Wyoming: Rock Springs, Louis Tauchar*

Diamondville, Joe Rolich

(*Zastopniki, ki imajo poleg imena

na * so upravičeni obiskati tudi dru-

ga naselbine v njih okraju, kjer je kaj

naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik ima potrdilo za svo-

to, katere je prejel. Zastopnike toplo

priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

svetu ne verjel, da med smrtno-

nosnim ognjem živi in poje —

petelin.

Nekega dne smo zapustili

taborišče. Kaj naj storimo z

Evstahijem? O zakolju ni bilo

več govora. Niti toliko časa

nismo imeli, da bi ga lahko

pravilno oskubili in spekli.

Sklenili smo, da ga kot od-

škodnino izročimo propagand-

ni čet. Njegovim novim go-

spodarjem se niso prav nič

manj cedile sline, kakor so se

nam, ko nam ga je izročil Ara-

bee. "Reči z Bogom tem fi-

nam gospodom," so porogljivo

govorili Evstahiju. "Ko se bo

dovrnili, ne boš več med živi-

mi!"

Po desetih dneh smo se vr-

nili v staro taborišče. Takoj

smo obiskali sosede propagand-

ne čete, da slišimo najnovejše

radijske vesti. O Evstahiju se

veda ni bilo govora. Sploh

smo se sramovali sprožiti kako

besedo o njem. No, tudi vojak

propagandne čete je v naše ve-

liko začudenje molčal. Mogoče

je, da ni hotel raniti naše ob-

čutljivosti. Naenkrat, v sredi

radijskega prasketanja se o-

glasi: "kikiriki!"

Vojak propagandne čete, v

katerega smo vsi naenkrat za-

pelili oči z velikim vprašanjem,

je poročal kot mlada devica.

"Da," je zajecjal, "to je

Evstahij! Vidite, to je bilo ta-

ko. V neposredni bližini tabo-

ri naš tovariš Rus, ki je dopis-

nik Tassa. V znak angleško-

ruske vzajemnosti smo Rusu

darovali ptico."

Odšli smo takoj k ruskemu

prijatelju in ravno se zapazili,

kako se Evstahij pripravlja k

nočnemu počitku na enem iz

med okrog stoječih dreves. Ve-

deli smo, da bo jutraj ob štirih

preklinjanje.

Mali Cypselus je ostal živ in

pozneje tiraniziral vso staro

Grčijo. Podobno se je zgodilo

Slovenski ujetniki v Indiani

(Iz "Amer. Slovenca")

V ujetniškem taborišču, ki buri, Internment Camp, Box

je oddaljeno od mesta India-

napolis kakih 30 milj, se naha-

ja med Italijani tudi 22 sloven-

skih fantov iz Julijske Bene-

dijske, starih od 20 do 24 let. V

Afriki so zavezniki odbrali Po-

ljake in druge slovenske ujet-

nike in jih vzeli v svojo arma-

mo, te slovenske fante pa so

nekako prezrli. V omenjenem

taborišču v Indiani jih je po

naključju odkril Vencel Batič,

sin slovenskih staršev, rojen v

Ameriki. Ko je šel tam mimo,

ga je eden "italijanskih" ujetni-

kov čez žično ograjo po slo-

vensko poprosil za cigareto. Ta

fant se je potrudil in dobil ime-

na in popis vseh ostalih Slo-

vencev v ujetniškem taborišču.

Izročili so mu tudi pismo, v

katerega prošijo, naj se ameri-

ski rojaki potegnjo za njega, da

bodo sprejeti v ameriško ar-

mo in se bodo tudi oni šli

lahko bojevati za svobodo Ju-

goslavije, ker so Slovenci, ne

Italijani, najmanj pa fašisti.

Fante seveda ne znajo an-

gliško in si nikakor ne morejo

pomagati. Vencel Batič je

imena in pisno prinesel v Slo-

venski dom v Indianapolis ter

vse skupaj izročil Mr. S. Skor-

janču, ta je pa obvestil uredni-

štvo Prosvete, ki je vse obja-

vila 7. julija.

V tem taborišču je 2,000 ita-

lijskih ujetnikov, ki jih je

ameriška armada zajela v Tu-

niziji. To pa niso vsi ujetni-

ki, ki so jih pripeljali v Ame-

riko. Druge so poslali v tabo-

rišča v Kentucky in Colorado.

Tudi med tistimi bo gotovo ne-

kaj Slovencev iz ožemlja, ki je

prišlo po prvi svetovni vojni

pod italijansko oblast.

Priobčujemo imena in popise

slovenskih fantov v taborišču

Atterbury, Ind.:

KLINKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

tury, Ind.

KLANKOU JANKO, rojen 1.

januarja 1919 v Tolmini, Gor-

ica; oče Andrej, mati Marija

Kavčič — Naslov: Serg. Magg.

Janko Klinkou, Camp Atter-

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

27

Pa ne s posebno veliko srečo. Kjer smo trčili na Švede, so nas naklestili, in tu in tam smo izgubili generale in topeve. V tistem času se je meni in Lukežu pridružil kamerad, ki je trdil, da se piše Jošta Schwarzkoherlerja, in da je doma iz Eyrisshoua, nekje tam, kjer leži mesto Passau. Govoril je, da je oženjen in da je pustil v domači vasi ženo in otroka, hoteč si pridobiti v vojski kaj denarja. Ni pil, ni igral, in gotovo je tudi on nosil pod kirasom težko mošnjo. Bil je človek starejši od naju, sam zase in manj odkritosrčen, da ti ni rad pogledal oko v oko.

Pri Dachau na Švabskem smo navsezadnje zopet enkrat Švede potolkli. Z Lukežem in Schwarzkoherlerjem smo zahalali, ko smo podili sovražnika, v njegovo bagažo. Tam smo uplenili vojno blagajno, katero smo s težavo prikrili tovarišem. Vendar se nan je posrečilo, da smo jo spravili na varno in da smo jo zakopali v zemljo. Ravno ko smo bili z delom pri kraju, je sprožil neki Šved, ki je ležal ranjen pod polomljenim vozom, svoj samokres na nas ter Lukeža težko ranil. Da sva s Schwarzkoherlerjem strelec takoj zadušila, mi lahko verjameš.

Nekaj dni pozneje je prišlo sporočilo, da so cesar in kralji sklenili mir in da je končana vojna, katere se je vlekla menda trideset let in pri kateri sem imel sam opravo skoraj 18 let. Tudi nam je bilo prav, da ni bilo več vojne. Gospodje generali so hiteli, da nas odpravijo, ker sedaj, ko se ni smelo več krasti in ropati, soldat ni mogel več živeti. Dobili smo potrebne spise, da nas med potjo gosposke niso zadrževale. Jezdecem, ki so plačali malo odškodnino, so se prepustili konji in še celo vojaška oprava z orožjem.

Lukež je še vedno ležal v lazaretni. Izročil sem mu nekaj denarja in mu naročil, da naj pride pozneje v Skofjo Loko kjer že zve, kje me je dobili. S Schwarzkoherlerjem pa sva se brez odloga odpravila na potovanje. Kupila sva si tovornega konja ter ga obložila z vojno blagajno in z drugo šaro, ki je človek sam nositi ne mara.

Od Dachau naprej je mrgolelo po cesti in po poti znancev in kameradov, ki so — ta na konju, oni peš — hiteli proti svojim domovom. Srečevali smo se s tujci, ki so prihajali od s-ve-ra in od izhda. Ogovarjali so naju v najrazličnejših jezikih, ker pa nisva govorila ne španskega, ne francoskega, nisva dajala odgovorov. Veliko jih je gledalo na tovrnega konjčiča in čutila sva, da je v teh pogledih tičala nevoščljivost. Posebno pešci so bili nadležni ter so poudarjali, da dva človeka ne potrebujeata treh konj in bi torej vsaj enega lahko odstopila, tako da bi včasih tudi pošten pešec zlezal v sedlo ter se oddahnil. Te pripombe so se družile s temnimi pogledi a sile delati si ni upal nihče, ker sva tičala v močnih kirasih ter sva takoj v rokah imela napete samokrese.

Nikomur nisva zaupala, a zaupala tudi nisva drug drugemu. Takoj, ko sva v Dachau sedla na konje, sta se nama pridružila dva hudiča. Eden je sedel k meni, drugi k Joštu. Že prve dni sva postajala zaničljiva in prav malo sva govorila. Če sem pa pogledal po njegovem zaničljenem obrazu, sem čutil takoj, da šepeta hudič Joštu na uho: "Čemu ti je treba deliti? Samokres imaš, bodalo imaš, in samotnih mest je na vsaki cesti veliko; tudi jarkov je dosti, da vržeš truplo v katerega, kjer ga do sodnega dne nikoli nihče ne iztakne." Če pa je Jošt Schwarzkoherler opazoval moje zaničljive oči, je tudi vedel, da hudič za mano ne molči in da polni tudi moja ušesa z napetimi samokresi, ostrimi bodali, samotnimi mesti in z jarki, kamor se lahko zakoplje ubit človek. Bila sva prebrisana kakor dve, podlasci in vsak hip pripravljena da bi enega ali drugega ne prehitel strel iz samokresa ali pa sunek z dolgim, ostrim bodalom. V začetku sva potovala, če le mogoče, v družbi s kakim konjenikom, ki se je vračal s francoskega bojišča ali od kod drugod. Ponoči pa nisva nikdar ostajala na cesti; vselej sva si na večer poiskala selišče, da sva prenočila pod streho, da bi bili ljudje pri roki, če bi izkušnjava premočila mene ali Schwarzkoherlerja, da bi posegla po orožju, kakor nama je šepetal hudič na uho.

Tako sva se vlekla od dneva do dneva naprej. Mesta, katerim pravijo Ingolstadt, Hegenburg, sva pustila za sabo, Nekega dne je imel Jošt nesrečo, da je padel konj pod njim in da ni več vstal. Sebe sva slabo redila, a še slabše sva pasla spehano žival; ker sva lazila po krajinah, katere sta še ravnokar pustila general Tiren in Wrangel, dva besna in vedno lačna volkova. Jošt je vzel sedlo, in ga vrgel proč, vrgel ga je na tovrnega konjčiča, dasi je bil že itak preobložen. Od tedaj sem tičal en dan v sedlu jaz, drugi dan Jošt; pa niti eden, niti drugi bi ne bil privolil, da bi jezdec vodil konja s tovorom. Če požene jezdec, lahko brez napora vzame s sabo tudi tovor, ker žival že itak rada sledi živali. Zatorej je vselej vodil otovorjenega konjčiča tisti, ki je moral hoditi peš.

Približala sva se zopet Donavi, in mislim da sva se bližala tudi mestu Passau. Izpogovoril mi je Schwarzkoherler; da je Eyrisshouen tako blizu, da bi ga z mesta, kjer sva odstopala, že skoraj zadela krogla, če bi se izstrelila iz topa. Vprašal je, hočeva-li tu deliti ali doli v vasi. Brez obotavljanja sem odgovoril: "Tu!" Tako nespameten nisem bil, da bi delitev dovolil v hiši, kjer bi me imeli Schwarzkoherler in njegovi v rokah. "Dobro," reče Schwarzkoherler, "tu se cepi oesta; na levo teče do Eyrisshoua, na desno pa proti meji. Čas je, da tu deliva!"

Zavlekla sva konja v goščo, ter ju privezala k drevesu. V tej gošči je bila mala tratina. Vrgla sva tovor na zemljo ter sedla. Med nama je tičala vojna blagajna. Schwarzkoherler je dejal:

"Na samotni sva in prav lahko se zgodi, da se priplazijo maroderji, ko bova pri najlepši delitvi. Človek mora biti previden."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

PREGLED NOVOSTI

KOMANDANT ITALIJAN. ČET V ALBANJI UBIT.

Komandant italijanskih vojaških čet v Albaniji, je nedavno padel v boju proti alban-skim patriotom, ki nadaljujejo svoj srditi odpor in so do sedaj prekrizali vse italijanske načrte, da v vojaškem pogledu konsolidirajo svoje pozicije v tej deželi. Smrt polkovnika Ludovico del Bartolomei je bila javljena na rimskem radu, glasom vesti, ki jih je prejel OWI; padel je 13. junija, a italijanska radio oddaja je dejala da je bil polkovnik "vedno v prvih vrstah" svojih čet, ki bijejo težke boje.

MADŽARI SE SELIJO V BAČKO

(OWI). — Po dobi strahovladi, v teku katere je bila večina prebivalstva v Bački ne-ustojeno zatirana in ubita ali pa pregnana, je začel madžarski kvizlinški režim nanovo naseljevati te predele s priseljenci iz Madžarske. Budimpeštanski radio je poročal v neki oddaji, da je v teku slavnostnih ceremonij, pri katerih je bil navzoč madžarski minister za trgovino Zsindely, bil naslovljen priseljenecem nujni poziv, "naj tudi v najhujših okoliščinah ohranijo heomajno zvestobo in ljubezen do domovine in lojalnost do Madžarske." Le kmetje, ki so zvesto vdani madžarskemu kvizlinškemu režimu ter člani zloglasne "Rongyos Gard" so dobili manjša posestva kot nagrado za svoje usluge; ta posestva so jim bila dodeljena v teh krajih kot nagrada za izdajniške politične avanture v prid kvizlinške vlade na Madžarskem.

NEMŠKE ČETE STRAŽJO NA BOLGARSKEM

Švedski list "Arbetaren" je ponatisnil brzojavko iz Basla, o kateri je zvedel OWI ki pravi da nemške čete stražijo na Bolgarskem vse strateško važne točke kot železnice, tunele in mostove. Mesta ob bolgarski obali in tudi prestolnica Sofija so bila "v velikem obsegu že izpraznjena."

Švedski časopis trdi, da je bolgarski narod ignoriral prisilno mobilizacijo za delo, tako da je v mnogih distriktih Bolgarije prišlo do "lova za pobeglimi obvezanci."

Brzojavka iz Basla pravi, da so razmere na Bolgarskem zelo napete in da je bilo preko 400 policijskih agentov v Sofiji ubitih ali ranjenih "v teku spopadov s prebivalstvom" v zadnjih mesecih. Število civilnih žrtev v teh spopadih pa je bilo znatno večje, toda vse številne podatke je cenzura dozdaj prikrila. OWI

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu na državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Rampo, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St. NEW YORK 11

JUGOSLOVANI RUŠIJO ŽELEZNIČNI PROMET

BBC je poročal pred kratkim, da so jugoslovanski patrioti v bližini pristanišča Šibenika zasedli važno železniško središče. V stari Srbiji je bilo več železniških prog pretrganih na različnih krajih, tako da je prevažanje čet in oskrbe za vojaštvo v južni Jugoslaviji in Grčiji v velikem neredu. OWI

NACISTIČNA SVEČANOST V BEOGRADU SE JE PONESREČILA

(OWI) — Na dan 22. junija drugo obletnico izbruha vojne na vzhodu so priredili Nemci v beograjski katedrali "spominsko svečanost" pri kateri je bilo navzočih mnogo predstnikov nacizma. To nacistično svečanost so pretrgli klici iz navzočnega občinstva, ki so zahtevali "nepopustljivo borbo proti Nemcem." Tudi v drugih okrajih Beograda je prišlo do različnih demonstracij proti mrzkemu tujcu, tako da je moral Gestapo aretirati veliko število demonstrantov.

Glasom oddaje moskovskega radia, katero je poslušal OWI, je bilo na cesti več tisoč demonstrantov.

FASISTI ŽELIJO SODELOVANJE Z VSTAŠI

Glasom neke oddaje rimskega radia, katero je poslušal OWI, so poslali Italijani nedavno v Zagreb k italijanskemu poslanstvu kot predstavnika fashiistične stranke, Luigi Fiocca v cilju, da ojači in poboljša njihove odnose s hrvaškimi kvizlingi. Fiocca je dobil nalogo, da ustanovi najmočnejše stike med italijansko fashiistično stranjo in vstaši. V času pred Monakovim, je Italija redila Paveliča in njegove vstaše, ter jih pripravljala na njihovo izdajniško nalogo. Pavelič je vršil svoje kvizlinško delovanje v Italiji, dokler ni s pomočjo italijanskih bajonetov prišel na Hrvaško. — OWI

ODLIKOVANJE LETALCEV

(OWI) — Anthony C. Yenalavage, ki je zdaj poročnik v osmi zračni armadi Združenih držav, je bil odlikovan z Distinguished Flying Cross in s šopkom hrastovega lista za svoje izredne zasluge v zračnih operacijah nad Evropo. Vojni department je nedavno objavil, da je mladi poročnik, ki prihaja iz Kingston, Pa., že v posesti zračne kolajne in dveh šopkov hrastovih listov za to kolajno.

Ta odlikovanja je zaslužil že prej v napadih na Nemčijo in na okupirano Evropo; podelitev Distinguished Flying Cross s še enim šopkom hrastovega lista je zadnje odlikovanje, ki ga je dobil za svoje sijajne čine v teku operacij naših zračnih sil na evropskem bojišču. Poleg tega je bil nedavno imenovan za poročnika, dočim je imel prej le čin podporočnika.

IZ JUŽNE AMERIKE

V Buenos Aires, v Argentini se je smrtno ponesrečila rojakinja Fani Turel, doma iz Volčje Drage. Likala je perilo in pri tem delu je prišla v dotiko z električnim tokom, ki jo je usmrtil. Pokojnika zapuša sestrčno Klanjšek.

V Bolnišnici v Cordobi pri Buenos Aires, je nedavno umrla rojakinja Metoda Gorjan, vdova, stara 33 let in rojena v Vogrskem pri Gorici. V bolnišnici je ležala 7 let. Za pušča dva otroka.

Pri delu, ko je kopal jamo na svojem zemljišču, se je skoraj zadušil 42 letni Viktor Sedevič iz Bate pri Grgarju na Primorskem. Nezvestnega so ga odpeljali v bolnišnico, in komaj so ga še ohranili pri življenju.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsaga skupaj 56; celavsta vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna spoznanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladno svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sistema, pokrajine in globokočino oceanov in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

SMRTNA KOSA

V Milwaukee, Wis. je v soboto dne 3. julija umrl slovenski župnik Rev. Rudolf Potocnik, ki se je tam zdravil zadnji dve leti. Rojen je bil leta 1887 v Selcih nad Skofjo Loko. Novo mašo je imel 21. julija 1914.

Med prvo svetovno vojno je služil kot vojaški kurat, kjer si je nakopal v velikem trpljenju razne bolezni. Po vojni je prišel v Ameriko in je župnikoval nekaj časa v Aliquippa, Pa. Po smrti Rev. Marko Pakiza je bil pa nastavljen za župnika v West Allisu, Wis. Potem je bil več let župnik na slovenski fari v Sheboyganu. Truplo so prepeljali v West Allis, kjer je bil v sredo pokopan. Naj mirno počiva v ameriški zemlji!

V Presto, Pa., je umrla po težki operaciji Franca Leskovec, stara 58 let in rojena v Repentaboru pri Trstu. V Ameriki je bila 27 let in tukaj zapuša moža in štiri sinove, od katerih je eden korporal pri

vojakih in je prišel domov k materi, predno je umrla.

V Elk River, Minn., je pred dnevi umrla Mici Trobec, stara 58 let. Bila je 23 let kuharica pri svojem bratu, župniku Johnu Trobecu in v Ameriki je bila 37 let. Poleg brata zapuša več drugih sorodnikov.

V San Francisco, Cal. je pred dnevi naglo umrl George Stefan etar 68 let in doma od Metlike v Beli Krajini.

V Reading, Pa., je pred dnevi umrl John Šimec, tar 60 let in rojen v Gribljah pri Podzemlju v Beli Krajini. V Ameriki je bil čez 40 let. Bil je samski in v Ameriki ne zapuša nobenih sorodnikov.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:

RAJSKI GLASOVI (Štev. 415) 2 1/4 x 3 3/4 inčev; 224 strani. Cena 75c

RAJSKI GLASOVI (Štev. 408) 2 1/4 x 4 inčev; 255 strani — Vseval Sv. Križev Pot. Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM

(Štev. 415) 2 1/4 x 3 3/4 inčev

RAJSKI GLASOVI (Štev. 355) 2 1/4 x 3 3/4 inčev, v bellem celolidu; 284 strani. Cena \$1.—

Angleski:

KEY OF HEAVEN Fino vezano; prvovrstna izdelava; v umetnem usnju. Cena \$1.—

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11